

**waarde van de Sterkte en Zwakte Heuristiek voor
handelingsgericht denken en doen
bij (kenmerken van)
HB, HB+ASS en Dubbel Bijzonder (DB, 2E)**

**Beknopte hand-out presentaties, workshops en gastcolleges
2017 – 2018**

info en geaccrediteerde nascholing:

www.agnesburger.nl, zie **publications** en **cursusaanbod**
info@agnesburger.nl

HB + ASS, DB (TE)

Mis- en gemiste diagnoses, OORZAKEN:

- Overeenkomsten

HB + ... ASS, ADHD, Dyslexie, e.a.

- Camouflage
- Eenzijdige expertise professionals
- Hiaten in wetenschap

Hoe (mis) diagnoses voorkomen ?

NIET
(vragen om)
ETIKETTEN

Training via cursussen voor psychologen en leraren, zie :

Hoe (mis) diagnoses voorkomen ?

WEL handelen via S&Z - PROFIELEN

www.agnesburger.nl / cursusaanbod

Hoogbegaafdheid

HB

HB

Vroeger

Eén dimensie: intelligentie

Identificatie: $IQ > 130$

(Resing & Blok, 2002)

>130 : zeer begaafd

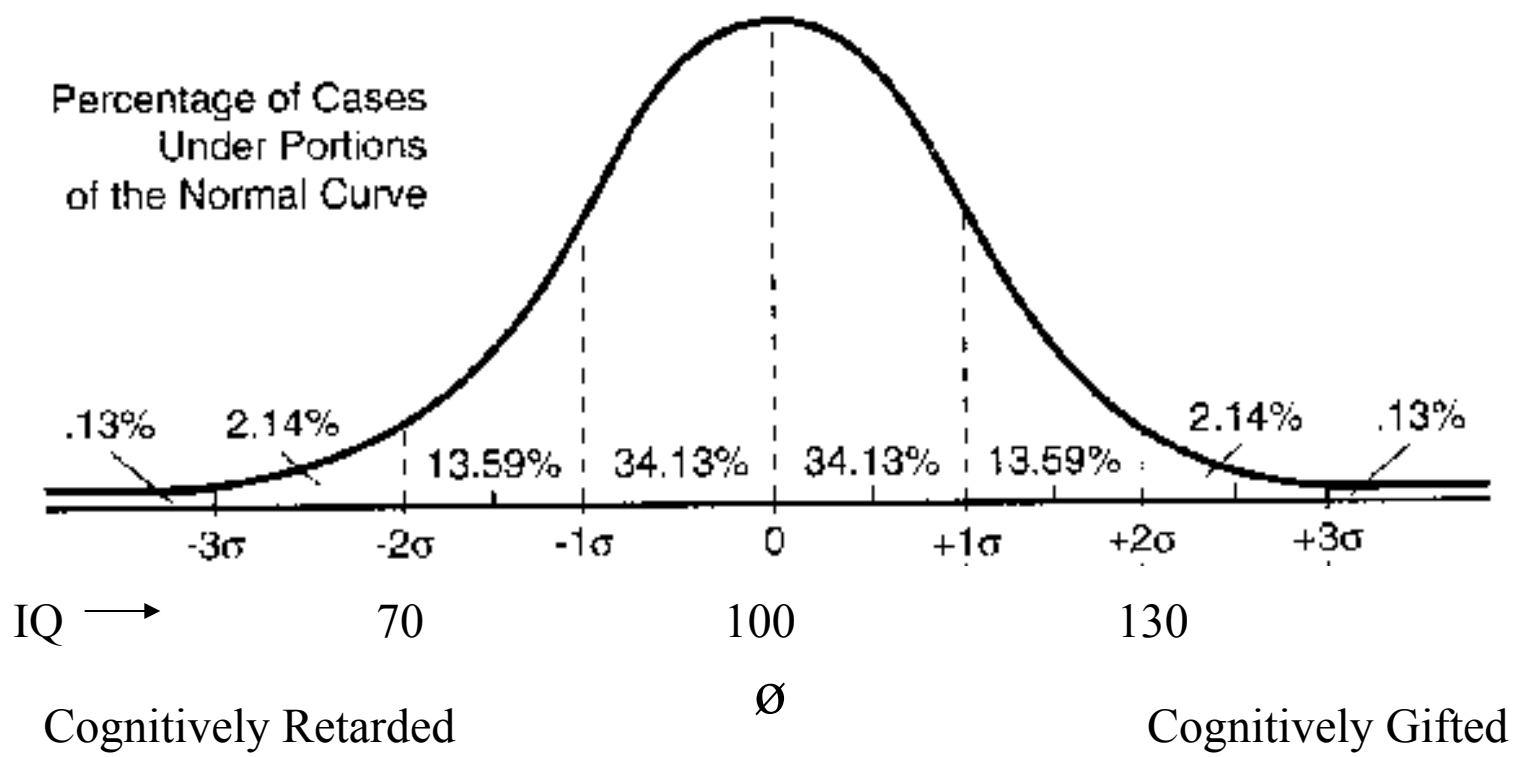
121-130 : begaafd

111-120 : bovengemiddeld

90-110 : gemiddeld

Normaalverdeling intelligentie

HB

Nu

Multi-factoren modellen / multidimensioneel

- Nature én nurture
- Identificatie
- Succes en falen in onderwijs/leven
- Meerdere domeinen

	<p>Probleem: met Leerstrategieën : zoals onderpresteren</p>	<p>Probleem: met sociale interacties : zoals sociale isolatie</p>
<p>HB “Emotio- nele” oorzaak</p>	<p>Oorzaak: o.a. motivatiegebrek, onvoldoende of inadequate intellectuele uitdaging, nooit geleerd te leren of te falen</p> <p>Onderwijsleerbehoefte: intellectuele uitdaging, compacten en verrijken van leerstof, versnellen, leerstrategieën aanleren</p>	<p>Oorzaak: o.a. gebrek aan ontwikkelings- of interesse-gelijken, intolerantie t.o.v. tragere denkers</p> <p>Onderwijsleerbehoefte: ontwikkelings- of interessegerelike klasgenoten zoeken, sociale vaardigheden oefenen via appèl op redelijkheid en inlevingsvermogen</p>

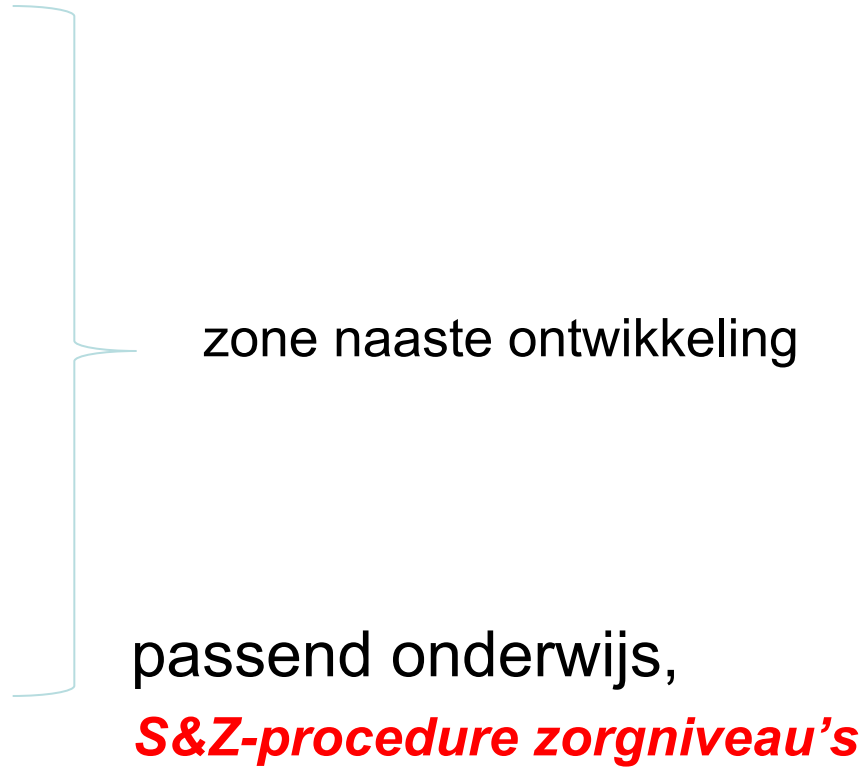
Niet leren leren

- 1:**
leeraanbod sluit niet aan:
- verveling / afgeleid
 - storen / terugtrekken
 - ***mist moeilijke taken***
 - onderpresteren
 - leerachterstand
 - emotionele problemen
- 2:**
alles meteen kennen/kunnen:
- niet gewend te falen
 - falen roept angst op
 - ***vermijdt moeilijke taken***
 - onderpresteren
 - leerachterstand
 - emotionele problemen

Meer uitdaging: enkele interventies

- compacten
- verrijken
 - verdiepen
 - verbreden
 - onderzoeken leren
- versnellen
 - in de groep
 - tussen groepen
- denkniveau's

Autisme Spectrum Stoornissen

ASS

ASS DSM-5

- A
 - 1. Beperkingen in de sociaal wederkerige interactie
 - 2. Beperkingen in de sociale communicatie

- B beperkt, repetitief patroon interesses en activiteiten

Drie ernst-niveau's:

- 1. ondersteuning, 2. substantiële onderst., 3. zeer substantiële onderst.

Cognitieve theorieën

- Weak Theory of Mind (ToM)
- Weak Central Coherence (CC)
- Executive Dysfunction (EF)

E(D)F

Executive (dys) Function

Aandachtscontrole

selecteren auditief
volhouden
switchen visueel
verdelen

Inhibitie

werkgeheugen

cognitieve flexibiliteit

plannen en organiseren

ordenen
en
plannen

sociaal gedrag en
 cognitief gedrag

nieuwe/onduidelijke
situaties

WCC

Weak Central Coherence

- extreme focus op details
- onvermogen gehelen te overzien
taal, visueel, sociaal
- gefragmenteerde informatieverwerking
cognitief en/of sociaal

<p>©</p> 	<p>Probleem: Leerstrategieën: onderpresteren</p>	<p>Probleem: sociale interacties: sociale isolatie</p>
<p>HB</p> <p>Emotionele oorzaak</p>	<p>Oorzaak: o.a. motivatiegebrek, onvoldoende intellectuele uitdaging, nooit geleerd te leren of te falen</p> <p>Onderwijsleerbehoefte: intellectuele uitdaging, compacten en verrijken van leerstof, versnellen, leren falen, leren leren, leerstrategieën</p>	<p>Oorzaak: o.a. gebrek aan ontwikkelings- of interessegeleiken, intolerantie t.o.v. tragere denkers</p> <p>Onderwijsleerbehoefte: ontwikkelings- of interessegeleike peers, sociale vaardigheden oefenen via redelijkheid en inlevingsvermogen</p>
<p>ASS</p> <p>Neuro-cognitieve oorzaak</p>	<p>Oorzaak: gefragmenteerd denken (CC), aandachts- of planningsstoornis (EF)</p> <p>Onderwijsleerbehoefte: structuur, planning agenda, (huis)werk, leren onderscheiden (on)belangrijke details, buddy die helpt bij plannen + gedrag</p>	<p>Oorzaak: gebrek aan empathie (ToM)</p> <p>Onderwijsleerbehoefte: individuele coach, sociale vaardigheden trainen via 'kosten en baten', stap voor stap helpen generaliseren naar andere situaties</p>

(kenmerken van)
HB + ASS

dimensioneel denken en doen

training via Cursussen voor psychologen, orthopedagogen en leraren :
www.agnesburger.nl, zie **cursusaanbod** en **publicaties**

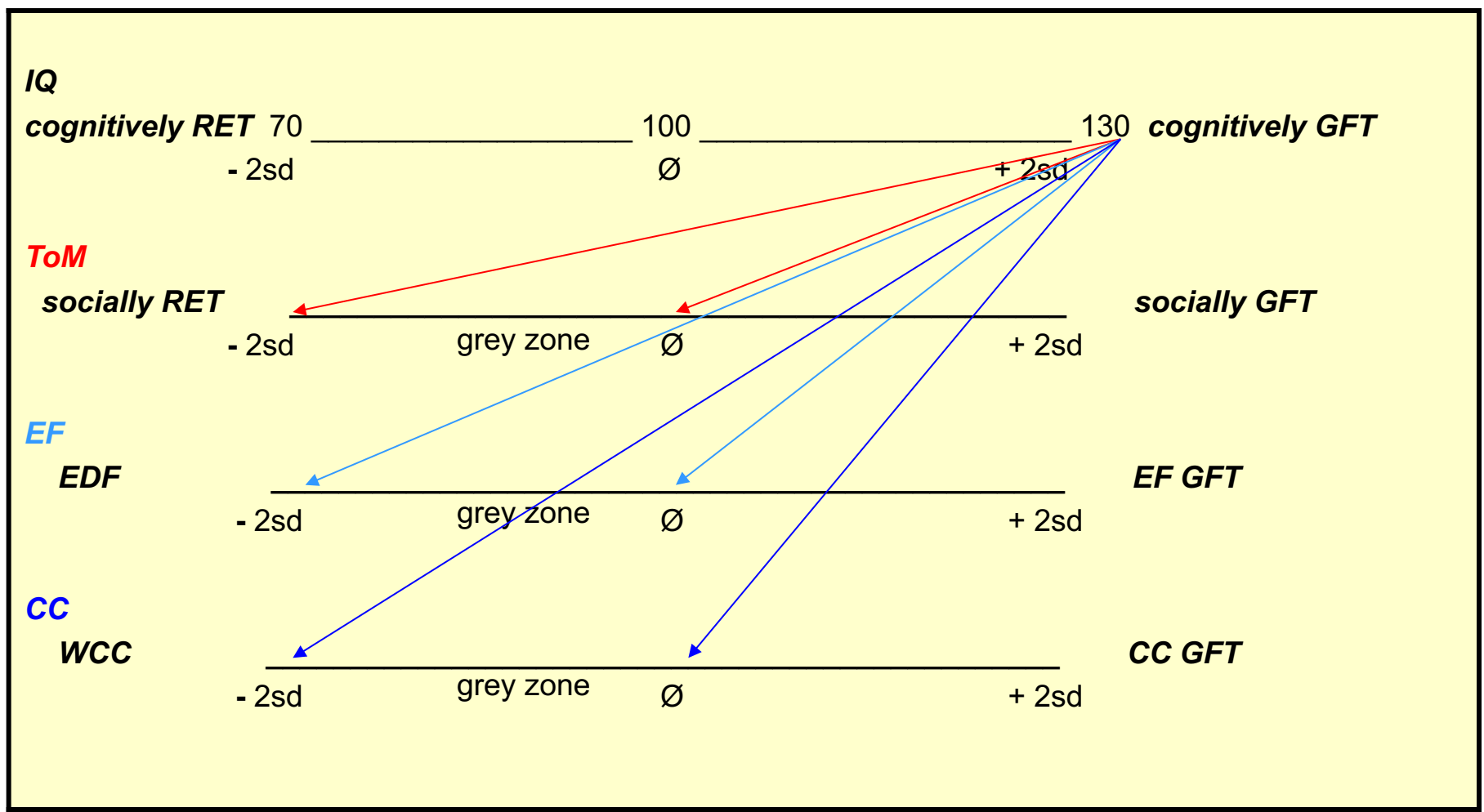
(kenmerken van)

Dubbel bijzonder (DB, TE)

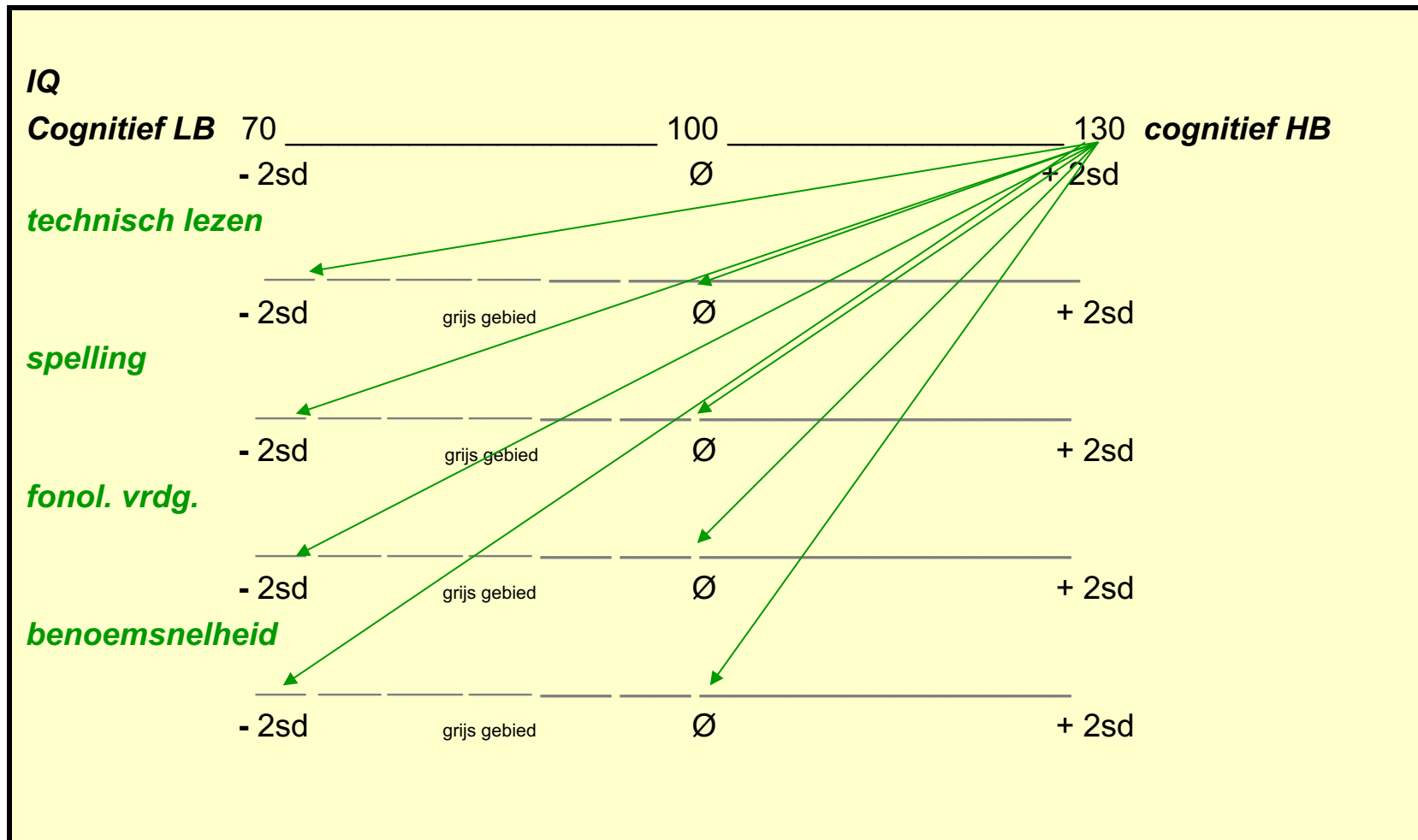
dimensionieel denken en doen

training via Cursussen voor psychologen, orthopedagogen en leraren :
www.agnesburger.nl, zie **cursusaanbod** en **publicaties**

DD-Model-II *Uitgangspunt*
significante intra-individuele discrepanties:

DD-Model-II *Uitgangspunt*
significante intra-individuele discrepanties:
(enkele) DIMENSIES Dyslexie

handelingsgerichte oplossingen

zie :
www.agnesburger.nl / **cursusaanbod** en **publicaties**

Behoeften **INDIVIDUELE** K&J

Sterktes én Zwaktes in **PROFIEL** (laten) brengen

(H)erkennen grote en conflicterende verschillen

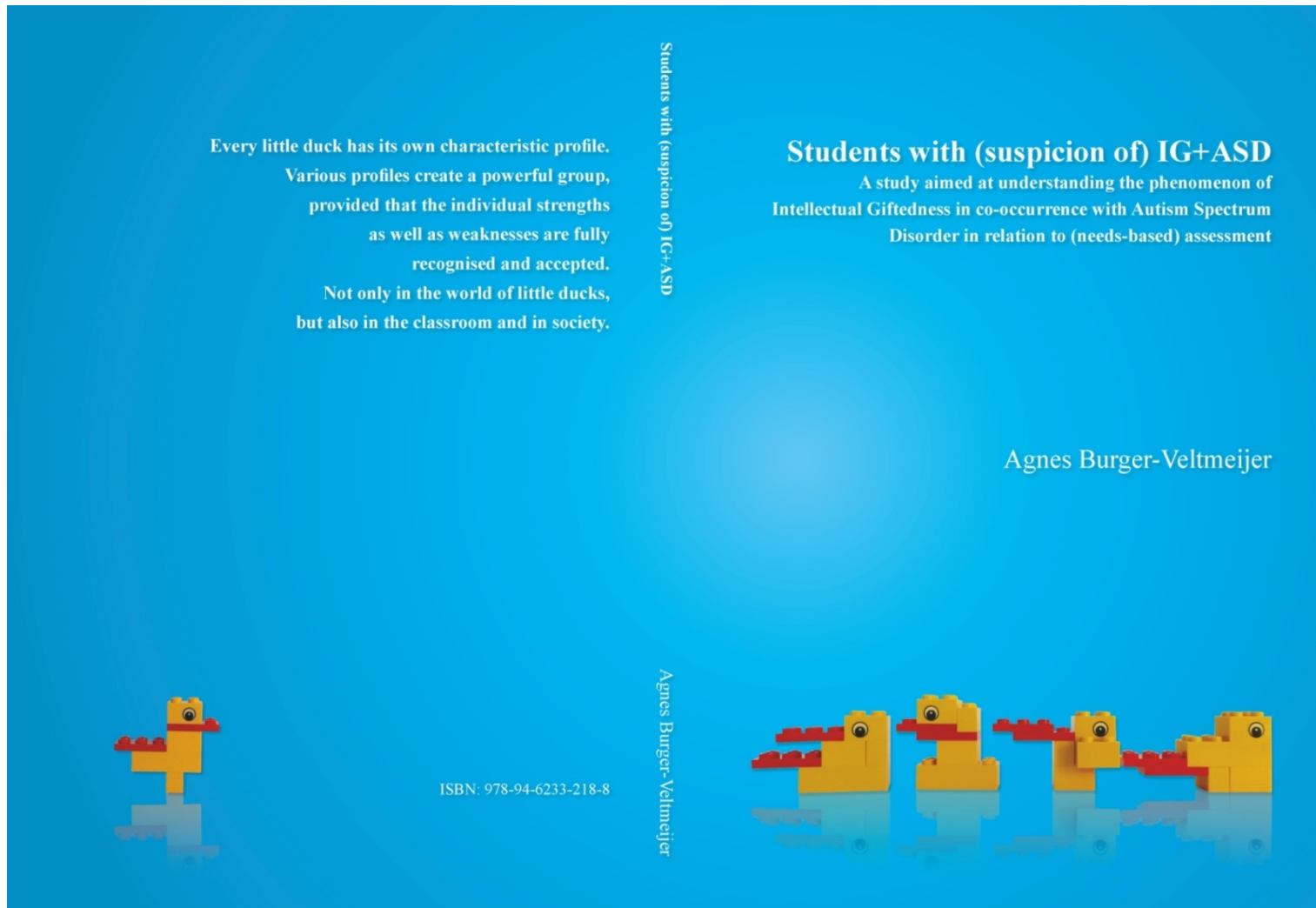
Matchen (afstemmen op) **sterktes** / passies

Stretchen (oprekken) **zwaktes**

Onvolledig voorbeeld. Meer weten? Zie:
www.agnesburger.nl, onder **publicaties** en **cursusaanbod**

		Profiel relatieve Sterktes en Zwaktes						v e r t a l	Handelings- gericht
	Dimensies / functies	Z -- (zeer) laag	Z - <gemidd.	S/Z +/- gemiddeld	S + > gemidd.	S ++ (zeer) hoog	S +++ zeer hoog		
COGNITIEF	TIQ								
	Verbaal								
	Performaal								
	Info verw. tempo								
SOCIAAL	Afstemming								
	Bewustzijn								
DIDAC- TISCH	Lvs scores								
	WO (interesse)								
EF	Aandacht								
	Flexibiliteit								
	Plannen								
	Werkgeheugen								
CC	Overzicht over geheel								

Proefschrift : ontwikkeling en onderbouwing **S&Z-PROFIELEN en dimensies**

Hoe (mis) diagnoses voorkomen?

TAKE HOME MESSAGE :
denk vanuit S&Z – Heuristiek op alle zorgniveaus

Niveau 1: reguliere curriculum

Niveau 2: extra uitdaging

Compacten, verrijken ; verdiepen, verbreden
Probeer 6 à 8 weken; Evalueer

Niveau 3: speciale uitdaging

Plusklas
Voorlopig S&Z Profiel via observatie en dossieronderzoek
Samen met IB-er, RT-er, zorgcoördinator, HGW; Evalueer

Niveau 4: hulptroepen inschakelen

Bespreken met bovenschoolse psych/ortho
Diagnostiek ; S&Z profiel en HGD; Plan van aanpak

Niveau 5: Schooloverstijgende hulp

Verwijzing extern (handelingsgerichte of classificerende) diagnostiek;
samenwerking jeugdzorg; Verwijzing ambulante ondersteuning.

training voor
psychologen, orthopedagogen, leraren:
www.agnesburger.nl, zie cursusaanbod

‘enkele conflicterende uitgangspunten’ bij (kenmerken van) HB, HB+ASS en DB

Werken aan extreme vaardigheden

- compacten, verrijken versnellen
- automatiseren vermijden
- vrij laten bij planning
- appèl op zelfstandig werken
- appèl op abstract denken
- ontwikkelingsgelijken zoeken
- sova d.m.v. empathie
- leerstrategieën
uitgaan van reflectievermogen
- gewenst gedrag stimuleren
door reflectie
en intellectueel en emotioneel
belonen

en

Werken aan extreme tekorten

- herhaling geeft rust of geheugensteun
- extra oefenen automatiseren
- veel structuur bij planning
- trainen in zelfstandigheid
- appèl op concreet denken
- conflicten voor zijn
- sova d.m.v. kosten en baten
- Leerstrategieën
stapje voor stapje intraineren
- gewenst gedrag trainen
door duidelijk stellen
en intellectueel (niet emotioneel)
belonen

Enkele bronnen

zie ook agnesburger.nl / 'publications'

Burger-Veltmeijer, A.E.J. (2017). Misdiagnoses bij dubbel bijzondere kinderen: We moeten afzien van het denken in etiketten.

In: Gifted@248, herfst 2017, pag. 38-41.

Burger-Veltmeijer, A.E.J. & Minnaert, A.E.M.G. (2016). De waarde van de Sterkte en Zwakte Heuristiek in diagnostiek bij het vermoeden van hoogbegaafdheid.

In: Orthopedagogiek: Onderzoek en Praktijk, 55(7-8), pag.160-174.

Burger-Veltmeijer, A.E.J. (2009). Hoogbegaafdheid plus (kenmerken van) een autismespectrumstoornis: Van dubbel exceptioneel tot $1+1=1\frac{1}{2}$.

In: Handboek Hoogbegaafdheid, uitg. Van Gorcum, pag. 232-247.

Burger-Veltmeijer, A.E.J., & Minnaert, A.E.M.G. (2017). S&Z diagnostiek bij (het vermoeden van) hoogbegaafdheid plus autisme: Over reductie van misdiagnoses en van frustratie van (latent) talent.

In: Wetenschappelijk Tijdschrift Autisme: Theorie en Praktijk, 16(1), pag. 48-63.

CURSUSAANBOD

voor onderwijsgevenden
validatie Registerleraar.nl

voor (school)psychologen en (ortho)pedagogen
accreditatie NIP/NVO

vraag **folder** via email:

E	info@agnesburger.nl
W	www.agnesburger.nl
T	+31(0)40 - 2432675

Agnes Burger-Veltmeijer

Klinisch Pedagoog / Gz-psycholoog / NIP - K&J Psycholoog Specialist

succes

E info@agnesburger.nl
W www.agnesburger.nl
T +31(0)40 - 2432675

